

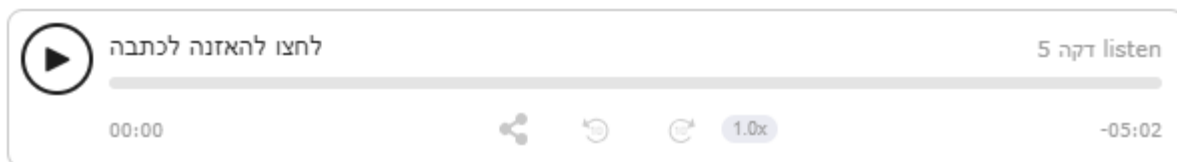
כלכליסט

זהות הנשיא הנבחר לא תשנה את היחס כלפי יהודי ארה"ב, לכלכלת ישראל דווקא כן

ימים ספורים לפני היוודע זהות הנשיא הנבחר של ארה"ב, וישראל עדיין תופסת מקום מרכזי בשיח בין המחנות – אם כי הייתה מעדיפה להימנע מכך. כך עלולות להשפיע הבחירות על מעמדה של הקהילה היהודית באמריקה, וצפויות להיות לכך השפעות מרחיקות לכת על הכלכלה המקומית

יגאל צמח 09:40, 31.10.24

תגיות: [אנטישמיות בארה"ב](#) [בחירות בארה"ב](#) [כלכלת ישראל](#)

Powered by [Trinity Audio](#)

הוא או היא? הבחירות בארה"ב מתקרבות לרגעי הכרעה וקשה להפריז בחשיבותן, שכן מדובר באירוע שייקבע את הסדר העולמי בשנים הקרובות, לא פחות. ואולם, מי שלא בהכרח יושפע מזהות הנשיא הנבחר הם יהודי ארה"ב, שסובלים מגילויי אנטישמיות, שנברו ביתר שאת מאז פרוץ המלחמה ב-7 באוקטובר, ועלולים להתניע מהלך של דחיקת הקהילה היהודית לשוליים, בין היתר גם מעמדות מקבלי ההחלטות.

ביטוי לתחושת חוסר ביטחון בקרב יהודי ארה"ב הגיע רק לאחרונה בדמות התאגדותן של קבוצות פרו-פלסטיניות באוניברסיטאות העילית בארה"ב לכדי מחאות אלימות, אם כי הן רק עוד שלב ביחס המידרדר לו זוכים יהודי ארה"ב. מנתונים שפרסמה לאחרונה הליגה נגד השמצה (ADL) ניתן ללמוד שלא מדובר כאמור באירוע נקודתי שעתידי לחלוף עם שוך המלחמה, אלא בזרמים תת-קרקעיים מסוכנים שחללו בהדרגה ובעקביות, עד שהתפרצו לאחרונה בבת אחת. לצד זאת, גם בוקעים לא מעט קולות פוליטיים המצמצמים את תמיכתם במדיניות הפרו-ישראלית, ומגבירים את החשש בקרב הקהילה היהודית מפני אובדן הדומיננטיות במוקדי ההשפעה והכוח בארה"ב.

בתרגום למספרים, המגמה מסמנת על נקודת מפנה היסטורית: בשנה החולפת נרשם זינוק של 140% במספר התקריות האנטישמיות בארה"ב – הנתון הגבוה ביותר מאז 1979, השנה בה החלה הליגה נגד השמצה לאסוף ולתעד נתונים; בנוסף, אשתקד חל זינוק של כ-1,000% במספר ההתרעות על אירועי חבלה במוסדות יהודיים. על סמן ריבוי האירועים האחרונים, לא מן הנמנע שאנחנו בפני "שנת שיא" נוספת בתהליך הרדיקליזציה כלפי ישראלים וקהילות יהודיות במדינה. אלא שבעוד ההשפעות של מגמת הרדיקליזציה צפויות לגבות מחיר יקר, מי שמבקש להרחיב את היריעה יכול לאתר במצב החדש גם נקודת אור זעירה.

מכפיל כוח כלכלי

ובכן, גל עלייה משמעותי של יהודים מארה"ב עשוי לחולל שינוי חיובי בכלכלה הישראלית, בתקופה שהיא זקוקה לכך יותר מאי-פעם. העובדה כי מדובר בקהילה אמידה ומבוססת, המורכבת מהון אנושי משכיל, מביאה עימה עולים רבים שעיסוקם בתחומים כמו הנדסה, טכנולוגיה, בריאות ומקצועות יצרניים אחרים, המסוגלים לתרום את חלקם להתאוששות ותנופה הפעילות בכלכלה המקומית.

עליית אוכלוסייה מבוססת לישראל אף צפויה להעתיק עימה גם הון פרטי ניכר, שיכול לתפקד כמנוע כלכלי חזק, במגוון תחומים, בין השאר, השקעות בטכנולוגיה, בהינתן שרבים מהעולים בעלי רקע בטכנולוגיה ויכולים לעבות את שכבת עובדי תעשיית הייטק, ולתפוס משבצות של רבים מעובדי הענף שהעתיקו מגוריהם לחו"ל; תמיכה בנדל"ן ובפיתוח אזורי – נהירה של עולים מארה"ב תיצור ביקוש מוגבר לנכסים למגורים, מסחר ומשרדים, מה שיכול לתמרץ את הפיתוח האורבני. כך, אזורים שונים ברחבי המדינה ייהנו מפריחה כלכלית והתחדשות.

יגאל צמח (צילום: יח"צ)

כמו-כן, פיתוח עסקי ומקומי, שכן משפחות אמידות תייצרנה זרימה של תיירות פנים, בעיקר באזורים בעלי עניין היסטורי, תרבותי ותיירותי. הדבר יסייע גם בהמרצת עסקים קטנים בענף האירוח, התיירות והמסחר, שספגו בשנה האחרונה מהלומה כואבת נוכח התמשכות המלחמה.

לצד זה, גם שינוי דמוגרפי צפוי, שכן עלייה תאזן את היחס הכמותי בין חילונים לחרדים, צעד שעשוי לתרום את חלקו לגיוון והמרקם התרבותי כמו גם לחוסן החברתי – במיוחד בתקופה שבה החברה הישראלית סובלת מחיכוכים ושסעים פנימיים שלא הכרנו קודם.

לסיכומו של עניין, גל עלייה נרחב מארה"ב עשוי להעניק לחברה ולכלכלה בישראל תמריצים פיננסיים ואנושיים קריטיים, שיסייעו לעמוד איתן מול אוסף האתגרים הכלכליים והביטחוניים שנערמו בשנה האחרונה. עם זאת, יהיה חשוב לזכור שהעלייה הצפויה של יהודי ארה"ב לישראל היא אמנם תגובה לאיומים גלובליים וצפויה להציב אותנו בפני תקופה של הסתגלות למציאות חדשה בהיבט המדיני, אך היא מזמנת הזדמנות לחיזוק כלכלי וחברתי שעשוי להיות משמעותי וארוך טווח, בזמנים שאנחנו משוועים לכך.

יגאל צמח הוא יו"ר ובעלים בקרן גשרים